

Sistema contractual romà

En el Dret romà el contracte apareix com una forma ____1____ (*conventio*). La convenció és el consentiment de dos o més persones que s'avenen sobre una cosa que ____2____ donar o prestar. El consens era el prototip dominant.

La convenció es divideix en pacte (*pactum*) i contracte (*contractus*): ____3____ aquell que no té nom ni causa i el contracte aquell que en té. En este context s'entén per nom la paraula que produeix l'acció (el pacte es refereix únicament a relacions que només engendren una ____4____). La causa és alguna cosa present de la qual es deriva l'obligació. El pacte, gradualment, es va ____5____ al contracte en considerar les accions l'instrument per a exigir el compliment d'este.

El contracte s'aplicava a tota entesa de voluntats dirigida a crear obligacions civilment exigibles i estava sempre protegit per una acció que ____6____ plena ____7____ jurídica.

Els contractes es divideixen en vertaders i en quasicontractes. Eren vertaders els que ____8____ en el consentiment exprés de les parts i eren quasicontractes els que ho feien en el consentiment ____9____.

____10____, els contractes vertaders es dividien en nominats i innominats. Eren nominats els que tenien nom específic i particular confirmat pel dret, i innominats els que fins i tot tenint causa no tenien nom. Els contractes innominats eren quatre: "Done perquè dones", "Done perquè faces", "Faig perquè dones" i "Faig perquè faces". La característica dels contractes innominats és que no hi intervenien els diners comptats.

En el Dret romà existien contractes unilaterals i bilaterals. Els contractes unilaterals obligaven només a una de les parts (per exemple, el mutu) i els bilaterals obligaven totes dues parts (com en el cas de la ____11____).

Accions en els contractes a Roma

L'acció (*Actio*) era l'altre element ____12____ dels contractes en Dret romà. Les accions relatives als contractes són *actiones in personam* en les quals el demandant ____13____ la seua pretensió en una obligació contractual o penal, les quals podien ser **directes** i **contràries**. Exemples ____14____ són:

Ajuntament d'Elx

Actio directa: Accions directes eren aquelles ____15____ el creditor, enfront del deutor, des del moment mateix de la ____16____ del contracte, com ara l'*actio certi* (que persegueix un objecte específic, suma de diners o cosa); l'*actio ex stipulatio* (que té el creditor quan l'objecte no era ni diners ni béns genèrics, sinó que implicava un fer); l'*actio locati* (que té l'arrendador contra l'arrendatari); l'*actio commodati directa* (per a aconseguir la restitució de la cosa donada en préstec); l'*actio depositi directa* (per a exigir al depositari la restitució de la cosa depositada); o l'*actio negotiorum gestorum directa* (per a exigir rendició de comptes al gestor d'un negoci).

Actio contrària: Accions per les quals es demana sempre indemnització, és a dir, naixen després d'haver-se realitzat el contracte, com l'*actio fiduciae* (per a la devolució de la propietat transmesa en garantia); l'*actio redhibitoria* (per a rescindir el contracte per trobar vicis ocults en la cosa venuda); l'*actio quanti minoris* (per la qual el comprador exigeix una ____17____ en el preu de la cosa per no ____18____ al preu real), esta última també anomenada *actio estimatoria*; l'*actio conducti* (per a fer complir les obligacions a l'arrendador); l'*actio commodati contrària* (per a aconseguir el rescabament dels possibles danys o despeses causades per la cosa donada en préstec); l'*actio depositi contrària* (perquè el dipositant pague les despeses del depòsit); l'*actio aevian* (que ____19____ al pignorant quedar-se en possessió dels *invecta et illata* que anaven a servir de garantia); l'*actio poenae persecutoria* (per a la reparació del mal); l'*actio rei persecutoria* (per a recuperar la cosa perduda i les seues ____20____, l'actual reipersecutorietat); l'*actio praescriptis verbis* (en situacions en què l'actor havia complit i el demandat no), anomenada també *actio civilis incerti* o *civilis in factum*, típica dels contractes innominats; i l'*actio dol* (acció penal que s'exercita contra qui danya amb dol).

Ajuntament d'Elx

	A	B	C
1	de acord	dacord	d'acord
2	tenen que	han de	deuen de
3	sent el pacte	el pacte és	éssent el pacte
4	escepció	excepció	excepció
5	assimil·lar	asimilar	assimilar
6	li atribuïa	l'atribuïa	li atribuía
7	eficàsia	eficacia	eficàcia
8	es basaven	es bassaven	se basaven
9	pressumpte	presumpte	presunte
10	Al seu torn	Al seu lloc	En quant a això
11	compraventa	compra-i-venda	compravenda
12	essencial	esencial	essèncial
13	fonamenta	fundamenta	fundamenta
14	n'hi	hi	en
15	amb les que comptava	amb les quals contava	amb què comptava
16	formalització	formalització	formalisació
17	reducció	redució	reeducció
18	correspondre	corespondre	corresponder
19	permetia	permetia	permetía
20	pertinençes	pertinències	pertinences